za rž brez ozira na malcovo rž ali rž za krmo; vpeljavo uvoznih listkev (Einfurscheine) za kolonialno blago pri izvozu malcove rži. — 10. Transport-tarifna politika, ki se ozira na varstvo avstrijskega kmetskega in gozdarskega gospodarstva proti konkurenci inozemstva; tudi Ogersko je smatrati za inozemstvo. — 11. Podržavljenje privatnih železnic, da se omogoči edino tarifno politiko za pospeševanje prometa v domačih protuktih. — 12. Razveljava pristojbine na štacionih za vse produkte poljedelstva, gospodarstva ter poljedelsko-gospodarske industrije. — 13. Izdelanje poljedelskega oddelka v državno-železniškem svetu s posebnim ozirom na avstrijsko gospodarstvo in zadružništvo. — 14. Višjo podpiranje poljedelskega ministerstva v državnem proračunu, da se pospešuje poljedelsko in gozdarsko podjetje. — 15. Gospodarska ločitev od Ogerske in ureditev razmerja na temelju trgovskih pogodb. — 16. Razdelitev avstro-ogerske banke v 2 dela. — 17. Razdelitev colninskih dohodkev po resničnim razmeram uvoza za obe državni polovici. — 18. Pospeševanje aprovizioniranja mest potom državne podpore itd. — 19. Rešitev perečega vprašanja kmetijskih poslev, da se onemogoči nabiranje brezposelnega delavstva po mestih; nastop proti begu iz dežele (Landflucht). — 20. Predrugačba rudniških zakonev z ozirom na poljedelstvo in gospodarstvo; zopetno kultiviranje po rudnikih uničenih zemljišč. — 21. Predrugačba vodnega prava (Wasserrecht), da se pospešuje osušenje in regulačne zgradbe. — 21. Pri izvolitvi članev gosposke zbornice naj se ozira ravno tako na poljedelstvo kakor na industrijo, umetnost in znanost. — 23. Protest proti finaliziranju vrednostne reforme (Währungsreform) po sklepu obligatornega plačevanja v zlatu, kakor to zahteva ogerska vlada. — 24. Izzidanje poljedelskega in gospodarskega zadružništva. — 25. Zagotovljenje pravičnega dela na vojaških dobavah v poljedelskih produktih z večjo financielno podporo od strani vlade. — 26. Sprejetev investicijskega posojila (loterijskega posojila) za dobavo za drž. železnice potrebnih prometnih sredstev. Izdelanje telegrafa in telefona in uresničenje poljedelskih skladišč za preskrbo vojaških dobav. — 27. Izboljšanje poljedelskega poduka na c. k. konzularni akademiji s posebnim ozirom na poljedelsko politiko kot predpogoj za organizacijo strokovnega poročevanja. — 28. Vplivanje na gosposko zbornico, da se potrdi po državni zbornici sklenjena postava glede rajoniranja pese (Rübenrayonierung)

Urednik K. Linhart je razložil potem v slovenskem jeziku programatične zahteve naše stranke. Tudi temu govoru je sledilo živahno odobravanje.

Med burnim ploskanjem in ednoglasno je sprejel zbor prečitani program z dostavkom poljedelske centrale. S tem je bila nova stranka ustanovljena. Ker velja stranka za vse pokrajine na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem, nosila bode skupno ime: „Napredna zveza“.

(Naprej prihodnjič)

Politični pregled.

Vlada govori. Ob priliki sprejema nove volilne pravice in razpusta stare zbornice je objavila vlada v svojem listu manifest, v katerem pravi m. dr.: „Politična ednakost pravice odstrani vsako ločitev med državo in ljudstvom, zbornica ne bode mogla več vladi skrb za državo prepuščati in posamezne želje zasledovati. Razlika med ljudskimi in državnimi zahtevami mora pasti. Posebne želje svojih volilcev mora poslanec združiti z željami države. Za to pa so le možje zmožni, ki nočejo svojim volilcem le dopasti, marveč hočejo ljudem in državi s stvarnim delom pomagati. Posebno naj pomislijo volilci, da je danes zrnje vse politike gospodarsko delo. Naše poljedelstvo hoče obstati vkljub inozemski konkurenci, naša industrija ne zaostaja, naše obrtništvo si hoče zagotovili temelj obstanka. In treba je vsled tega uresničiti narodni mir . . .“ To vse je vlada prav lepo povedala. Ali vlada se pač moti, ako meni, da je državni zbor vseh slabih razmer kriv. Veliko je pač tudi kriv! Ali dejstvo, da vladata v Avstriji še vedno ošabni plemenitaž in še ošabnejši politikujoči far, medtem ko morajo kmetje, delavci in obrtniki jezik držati, — to dejstvo je krivo na nesrečni politiki, ki onemogoče pri nas vsako gospodarsko delo! In dokler bodeta grof in far edina vladarja, ne bode bolje! To je vlada povedati — pozabila.

Nova postava o varstvu volilne in zborovalne prostosti, katero je sprejel državni zbor, je jako važna zlasti za naše kraje. Kajti kje na celem svetu se vpliva s tako umazanimi sredstvi, s tako surovim nasiljem na zborovalce in volilce, kakor ravno pri nas. Ali ni tekla že kmetska kri na naprednih shodih? Zato pozdravljamo novo postavo in se jo je treba natanko zapomniti. Postava velja za vse volitve (v državni in deželni zbor, v občine, v okrajne zastope itd.) Poglavitnejši paragrafi so: § 3: „Kdor ponuja volilcu denarni dobiček, da bi se ne udeležil volitve ali da bi volil gotovega kandidata, — nadalje kdor zahteva denarni dobiček, da bi se ne udeležil volitve ali da bi volil gotovega kandidata, ali kdor vzame denar za volitev oz. se ga pusti obljubiti, — se kaznuje z 1 do 6 mesecev ojstrega zapora; dotični denar pa pade v ubožni sklad.“ Podplačati se torej ne sme volilce in se kaznujeta podplačani kakor tudi podplačnik! — § 4 pravi: „Kdor pogosti na dnevu volitve v javnih gostilnah ali sploh na javnih prostorih volilce brezplačno ali pa z navideznimi cenami, se kaznuje z globo od 10 do 200 K.“ Volilni „ajmohti“ se odstranijo, pač hvala Bogu! — § 5: „Kdor skuša volilca v svrho neudeležbe ali volitve gotovega kandidata s tem siliti, da mu napravi škodo na telesu, prostosti, časti, premoženju ali dohodkih ali pa mu škoduje v zaslužku oziroma mu s tem preti, se kaznuje s strogim zaporom od 1 do 6 mesecev, odnosno do 1 leta. Isto kazen dobi, kdor stori kaj tacega po volitvi volilcu, ki ni v njegovem zmislu volil.“ Ta določba je izborna! Klerikalci so zapretili doslej vsakemu naprednemu volilcu, da ga gospodarsko uničijo, ako ne voli z njimi. To se bode zdaj ponehalo! — § 6 pravi: „Kdor razširi namenoma napačna poročila o času ali lokalu volitve ali o odstopu kandidata oziroma sploh o okoliščinah, s katerimi se volilce od volitve zadržuje, se kaznuje z zaporom od 1 tedna do 3 mesecev.“ Tudi to je jako dobro, ker imajo naši klerikalci navado, da lažejo v zadnjem hipu pred volitvijo o odstopu naprednih kandidatov! — § 7: „Kdor pokvari namenoma glasovanje ali uspeh volitve, kdor izpolni glasovnico drugače, kakor zahteva to volilec, ali kdor voli goljufivo, se kaznuje s strogim zaporom od 1 do 6 mesecev“. — § 8: „Kdor povzroči, da ne dobijo volilci svojih legitimacij, ali kdor izpolni samolastno tujo glasovnico ali kdor zabrani volilcu volitev, se kaznuje z zaporom od 1 tedna do 3 mesecev. — § 10: „Kdor odstrani, raznese ali uniči glasovnice, da bi volitev preprečil, se kaznuje s strogim zaporom od 1 tedna do 6 mesecev“. — § 11: „Kdor naznanja namenoma pri tajni volitvi, kako so posamezni volilci volili, se kaznuje z zaporom od 1 tedna do 3 mesecev“. § 12: „Kdor napravi kandidatu škodo na časti ali telesu ali imetju, da bi ga prisilil odstopiti, odnosno mu s tem preti, se kaznuje s strogim zaporom od 1 do 6 mesecev“. — § 13: „Volilni komisar, člani volilne komisije in zapisnikarji so uradniki in vživajo dotično varstvo“. — § 14: „Kdor se kaznuje po §§ 3, 5, 7, 8 in 10, ako se je zagrešil pri volitvah za državni in deželni zbor, izgubi volilno pravico za državni in deželni zbor za občinske in okrajne zastope, za dobo 6 let“. — To so poglavitne točke za varstvovolilne prostosti za varstvo zborovalne prostosti pa pravi zakon: § 15: Kdor namenoma sam ali z drugimi volilni shod ali sploh javno zborovanje s tem moti, da ne pripušča pristop na shod, da vsili na shod brez opravičenosti, da odstrani navzoče ali reditelje ali kdor prepreči nasilno shod, se kaznuje z zaporom od 1 tedna do 3 mesecev, oziroma do 6 mesecev“. — § 16: Kdor se udeleži neopravičeno shoda, ki je sklican za volilce, člane društva itd. ter se vkljub opozarjenju ne odstrani, se kaznuje z globo 10 do 200 K“. Tudi te določbe bodo vkrotile besno divjanje naših nasprotnikov ob času volitev. Vsak naprednjak naj si zapomni ta zakon!

Madžarski lump in minister Polonyi je šel torej v zasluženi pokoj. Baje bode zdaj tožil. Novi pravosodni minister za Ogersko je dr. Günther.

Patrijarh — dolgi prsti. Patrijarh grško-orientalsko-srbske cerkve na Ogerskem Branković je približno 25 leti sem kradel, da je bilo veselje. Kot dehant v Zomboru, kot škof v Temešvarju in zdaj kot patriarh je imel vedno dolge prste. Zdaj se je vršil cerkveni kongres v Karlovicu in je prisilil patrijarha, da odstopi. Najzadnje je poneveril možakar drobiža za 80.000 K. Ne nabirajte zakladov, ki jih žre rja in molji.

Dopisi.

O prvakih v Brežicah.

(Nadaljevanje in konec).

V galeriji naših prvakov nam je omeniti tudi c. k. davkarskega kontrolorja Rup. Broveta, po domače „profeta“, ki je pomagač že popisanega Wutta in to v službi kakor izven službe. Pri temu je gladek kakor kača in obrača hinavsko oči, kot da bi bil najmirnejši človek na svetu.

Nadalje pride Jože Setinc, pardon: dr. Šetinc kot zastopnik vzemogočnega dr. Ivana Benkoviča. Svoj čas je bil mirnejši, ali zdaj se je prvakom podal in mora z njimi po blatu; morda ostane v tem blatu . . .

Zdaj pa pride velečastiti naš mestni župnik Joža Mesiček, direktor posojilnice, pevovodja v čitalnici in načelnik deviškega društva s plavim trakom. Ta mož zanemarja namenoma farno cerkev, da bi se podrla in da bi potem z denarjem faranov v Zakotu in Selu ter davkoplačevalcev v Brežicah po svoji glavi večjo cerkev sezidal. To vkljub temu, da je dosedanja cerkev dovolj velika in bi se dala z malimi troški popraviti. Ali tega ne pomisli naš župnik, on hoče s silo pripraviti ljudje do nove zgradbe cerkve. Vraga, fajmošter naj le zida, ali z n a š i m d e n a r j e m n e! Svoj čas je porabil župnik za maše namenjene denarje za nakup cerkvenega vinogradnika. Mi se ne vtikamo v te zadeve, ali plačati nočemo visoko leteče ideje prvaškega fajmoštra z našim denarjem. Opazovali bodemo torej župnika in marsikaj povedali.

Zdaj pa pozor! Popisati imamo pravega načelnika prvaškega generalštaba, slavnega viteza brez strahu in smole, dr. Ivana Benkoviča. V neki kletu podobni luknji si je ustanovil z Agrešom in Šetincem svoje „kanclije“. V tej pisarni se „rešuje“ narod slovenski z vlogami, prošnjami, letaki, v tej pisarni se kuje načrte, kako bi se pridobilo prvaškim izsesalcem čimvečjo moč, da oderejo svoje „ljubljeno ljudstvo“ in potegnejo temu „ljubljenemu ljudstvu“ kožo čez ušesa. Ta pisarna je močvirje, iz katerega se dvigajo smradljivi plini, ki napolnujejo lažnive predale „Posavske straže“. Hrabri dr. Benkovič — hudobni jeziki mu pravijo „dr. Cvenkanič“ — je večidel klerikalnega „prepričanja“ in zato ga tudi niso več v sokolski odbor volili; kot klerikalec se drži seveda Luegerjevega gesla: „Lieber feig als dumm“ (raje strahopeten kakor neumen), kar je dokazal v Ljubljani, ko se ga je pozovilo na dvoboj in je stisnil rep med noge. Čujemo, da Benkovič ni zadovoljen s svojimi uspehi in da hoče tudi iz drugih vzrokov (!) zapustiti Brežice in se preseliti v Trst, da poroči tam svojo „kelnerco“, kar pa bi sicer tudi tukaj lahko storil, kajti slabejša od nekaterih „dam“ prvaške družbe gotovo tudi ta „kelnerca“ ni.

Prišli smo k koncu! Čitatelji so videli, kakšni so ti brežiški prvaki, ki hočejo ljudstvo zapeljati v umazano politiko in ki se delajo za poštenjake, medtem ko imajo veliko masla na glavi. Prvaki so povsod ednaki: sami breznačajni, nizkotni, umazani, — pljujejo na druge, može, ki žrtvujejo vse svoje delo za ljudstvo! Ali čas pride, ko pomede ljudstvo smeti iz svojega hrama! Vsevedež.

Iz Poličan. Dragi „Štajerc“, pohvali malo našega vrlega župnika! V imenu raznih faranov občin Poličane, Pekelj, Lesečkavas in Breznica te to prosimo! Pred kratkim smo hodili po velikonočne spovedne listke. Župnik nas je vabil raz prižnice v farovž, češ da nam bode razlagal krščanskega nauka. V torek prišli smo tudi v obilnem številu kmetji iz občine Pekelj-Breznica. Listki so bili razdeljeni in tudi plačani, ko prične župnik govoriti približno tako le: Vi ste sami zaspanci in zatajilci, ker zatajite vero in materni jezik pri volitvah. Ljubši vam je tisti neverni posilni nemčur kakor kristjanski slov. možje. Drugikrat se bolj pripravite in tudi jaz se bodem bolj na noge postavil. Kdor me pa ne bode vbogal, tiral ga bodem s palco k volitvi! Govoril je nadalje, da bode „neverne nemčurje“ z novim društvom „uničil“. Od krščanskega nauka pa nam ni nič povedal. Našemu župniku Cilenšeku je za cerkev toliko kakor za lanski sneg. Ali v vsako politiko vtika svoj nos. Ali pri nas ne bode pomagalo njegovo